

Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie / Regulier Overleg Alcoholbeleid

Aan: Deelnemers Algemeen Overleg Regulier Overleg Alcoholbeleid (ROA)
Betreft: conceptverslag ROA/AO van 28 april 2015
Ons kenmerk: VGP/ROA nr Datum:

Verslag van het Algemeen Overleg van het Regulier Overleg Alcoholbeleid op ***dinsdag 28 april 2015, 13.00 uur – 15.00 uur*** bij **ZonMw** te Den Haag.

voorzitter aanwezig
secretaris aanwezig

Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aanwezig

Deelnemende organisaties als bedoeld in artikel 1, onder c van het Protocol voor het Regulier Overleg Alcoholbeleid:

Organisatie

Centraal Bureau Levensmiddelenhandel	aanwezig
GGD Nederland	verhinderd
GGZ Nederland	afwezig
Koninklijke Horeca Nederland	aanwezig
Koninklijke Slijters Unie	aanwezig
Nederlands Politie Instituut	afwezig
Nederlandse Brouwers	verhinderd
NOC*NSF	aanwezig
Platform Verkoop Alcoholhoudende Dranken voor Thuisgebruik	afwezig
Platform Vrijwilligersorganisaties Alcohol- en Drugspreventie	aanwezig
Productschap Wijn	verhinderd
Spirits.NL	aanwezig
STAP – Nederlands instituut voor Alcoholbeleid	aanwezig
Stichting Verantwoord Alcoholgebruik	afwezig
Trimbos-instituut	aanwezig
Veilig Verkeer Nederland	verhinderd
Vereniging Drankenhandel Nederland/RND	aanwezig
Vereniging van de Nederlandse Groothandelaren in Dranken- en Horecabenoedigheden	afwezig
VNO-NCW/MKB Nederland	verhinderd

Waarnemers als bedoeld in artikel 2, tweede lid van het Protocol voor het Regulier Overleg Alcoholbeleid:

Organisatie

Organisatie	Vertegenwoordiger
Ministerie van Veiligheid en Justitie	afwezig
Ministerie van Economische Zaken	afwezig
Ministerie van Financiën	verhinderd
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	afwezig
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	afwezig
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	aanwezig
Vereniging van Nederlandse Gemeenten	aanwezig
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	aanwezig

1. **Opening en kennismakingsronde**

De voorzitter opent de vergadering en de aanwezigen stellen zich voor.

2. **Vaststelling van de agenda**

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. **Naar aanleiding van het verslag van de ROA-vergadering van 20 oktober 2014**

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van het verslag van de vorige vergadering.

4. **Mededelingen:**

Van de kant van VWS worden de volgende punten ingebracht worden en nader toegelicht:

a. opheffing DOA – openbaarmaking agenda & verslag ROA

Na afronding van de Strategische Agenda van het Directeuren Overleg Alcohol (DOA) zijn de deelnemers tot de conclusie gekomen dat het DOA beëindigd zal worden. Dit zal formeel nog bekrachtigd worden. Het ROA zal nu als platform gebruikt worden om de communicatie met partijen vorm te geven.

b. NIX-18

Een belangrijke lijn in de campagne is het communiceren van de sociale norm dat deels via de media verloopt. De campagne loopt nu ongeveer anderhalf jaar en heeft een tweetal prijzen toegekend gekregen.

c. voorbereiding evaluatie DHW

In 2016 zal de DHW worden geëvalueerd ten aanzien van de leeftijdsgrens en decentralisatie van de DHW naar gemeenten. VWS vraagt aanwezigen indien zij daar nog suggesties voor willen aandragen dit kenbaar te maken. Dit kan in de tweede vergadering van het ROA, later dit jaar.

d. stand van zaken m.b.t. de voortgangsbrief

Naar aanleiding van de gedane toezeggingen aan de Kamer tijdens het AO Alcohol van 9 oktober 2014 zal er in juni 2015 een brief over de voortgang naar de Kamer gaan.

e. Openbaarmaking verslagen ROA

In het verleden was er veel belangstelling voor de verslagen van het DOA waardoor ze regelmatig werden opgevraagd middels een WOB verzoek. Vanuit overwegingen van transparantie wordt voorgesteld om de verslagen en de agenda van het ROA vanaf dit moment openbaar te maken via de website Rijks-overheid.nl.

**Op grond van artikel 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) gaat de VNG niet akkoord met het vermelden van namen c.q. persoonsgegevens bij het openbaar maken van de ROA- verslagen. Er kan worden volstaan met het vermelden van de organisaties. Het gaat om de visie van de organisaties en niet om de naam van de persoon die de betreffende visie heeft ingebracht.*

In reactie op de te verzenden voortgangsbrief naar de Kamer vraagt Stap of het mogelijk is om kort na het uitkomen van deze brief als ROA bij een te komen en deze brief te bespreken. Afsproken wordt om daarvoor het tweede reguliere overleg van het najaar te verplaatsen naar september. De secretaris zal hier een datum voor plannen.

Spirits.nl laat weten het belangrijk te vinden dat informatie breed wordt gedeeld. HKN benadrukt hierop dat een schriftelijke consultatie evenzo nuttig kan zijn.

VWS benadrukt dat de wijze van het verloop van het overleg driedig is, te weten informatie uitwisseling en informatie delen. Waarbij deelnemers óók aangeven wat zij daar aan kunnen bijdragen. En een consultatiefunctie. En daarbij is het heel goed mogelijk - ook schriftelijk - veel informatie op te halen. Over de punten waar dan geen overeenkomst blijkt te zijn kan dan worden gesproken in overleg.

Er zijn geen andere mededelingen.

5. Blurring

VWS laat weten dat zij dit thema wil bespreken vanwege de diverse signalen die zij daarover ontvangt. Kort gezegd wordt in dit geval met blurring bedoeld de vermenging horeca en retail, ofwel het verschijnsel dat de boekwinkel champagne schenkt en de horeca die kunst wil verkopen. VWS zou graag scherper willen krijgen waar het in deze discussie over gaat. Wat het concrete probleem is en of blurring daarbij het juiste instrument is om in te zetten.

De diverse signalen betreffen o.a. de aangekondigde plannen in de retailagenda van EZ, de experimenteerwet van BZK en de pilot van de VNG.

Verder stelt VWS dat zij graag inzichtelijker krijgt hoe het economische belang en het belang van de gezondheid, openbare orde en veiligheid zich tot elkaar verhouden bij genoemde initiatieven. Voor dit onderwerp heeft VWS een tijdelijke projectleider gevraagd dit thema verder uit te werken.

STAP vraagt aan VWS om een standpunt in te nemen over blurring en zo het gezondheidsbelang te verduidelijken. VWS laat weten dat zij nog geen standpunt hebben ten aanzien van blurring maar dat hierover binnenkort een brief naar de Kamer gaat.

NVWA maakt deelnemers er op attent dat de DHW op de artikelen 14 en 15 al is verruimd. En het goed is om te realiseren wat er verder nog nodig is.

De voorzitter vraagt vervolgens een ieder zijn of haar reactie kenbaar te maken.

Trimbos laat weten dat zij nog geen standpunt heeft betreffende blurring. En merkt verder op dat er ten aanzien van het toezicht problemen zijn en dat dit met verdere uitbreiding van het aantal verkooppunten slechts complexer zal worden.

Het PAD merkt op dat bij de discussies voorafgaand aan de wijziging van de DHW in 2000, het teruggingen van alcoholverkoop naar de alcoholbranche een beleidspunt was. De verkoop van (vooral streekgeigen) alcoholhoudende drank in souvenir- en streekwinkels en bij VVV's werd ongewenst geacht. Ter illustratie werd destijds gemeld dat op Terschelling meer cranberrywijn werd verkocht door de VVV en enkele souvenirwinkels dan door de plaatselijke slijter.

De VNG zegt nog geen standpunt te hebben. Aanstaande donderdag zal het bestuur van de VNG besluiten of zij instemmen met de onderzoekspilot "gemengde horecabestemming". De onderzoekspilot is op verzoek van gemeenten aan de VNG voorgelegd. Vervolgens is gevraagd of de VNG als opdrachtgever wil optreden. De VNG heeft de onderzoekspilot op haalbaarheid bekeken en zal naast de economische insteek ook rekening houden met de volksgezondheid en de openbare orde aspecten. Immers het voorstel zal a.s. donderdag worden voorgelegd aan 3 bestuurlijke commissies, waarbij hierboven genoemde aspecten worden meegewogen en besproken. Indien akkoord kan vervolgens een aantal gemeenten deelnemen.

Spirits.nl geeft aan dat het voor deze organisatie niet speelt en derhalve ook geen standpunt heeft op dit punt en de DHW zoals deze nu is prima te vinden.

NOC*NSF sluit zich bij deze opmerking aan.

I&M meldt eveneens geen standpunt te hebben maar wel een zorg te hebben. De zorg betreft de afweziging om retail te vermengen, deze lijkt alleen economisch/financieel te zijn. I&M vraagt in de overweging mee te nemen het aantal verkeersslachtoffers die alcohol in het verkeer jaarlijks oplevert. Ter informatie: SWOV heeft berekend dat 20% van het aantal slachtoffers in het verkeer voorkomen uit ongevallen waar alcohol in het spel is.

STAP heeft een uitgebreide reactie op blurring in de vorm van een brief aan de staatssecretaris van VWS, die zij graag aan de deelnemers wil sturen maar deze is ook op de site van STAP terug te vinden. STAP benadrukt de gezondheidsrisico's met betrekking tot blurring. En wijst op internationale onderzoeken die uitwijzen dat dit een vergroting van de gezondheidsproblematiek teweeg brengt. STAP vraagt of het beter is om deze discussie een ander onderwerp leidend te laten zijn in plaats van de economische invalshoek. En stelt dat er in Nederland tenslotte alcoholproblematiek heerst en wij daarvoor hier aan tafel zitten.

NVWA benadrukt het volksgezondheidsbelang en de mogelijke risico's die blurring daarbij zouden kunnen opleveren. NVWA vraagt te overwegen welke artikelen van de DHW je dan precies buiten werking wil stellen.

KHN stelt dat blurring al volop gaande is. De wereld om ons heen verandert. Klanten/gasten veranderen. Die denken al lang niet meer in klassieke hokjes als retail en horeca. Klanten/gasten zijn op zoek naar 'beleving'. Er wordt al volop 'geblurd'. Ook in Nederland. Er ontstaan steeds meer mengvormen van retail die aan (dag)horeca (waarbij geen alcohol wordt verkocht) doet en (dag)horeca die aan retail doet. En er zijn ook tal van voorbeelden van concepten en praktijken waarbij er een combinatie van horeca en retail plaats vindt die eigenlijk in strijd is met de huidige Drank- en Horecawet. En wat de denken van alle mogelijkheden om tegenwoordig zo'n beetje alles 'online' te kopen. Niet alleen maar elektronica en boeken, maar ook allerhande leeftijdsgebonden producten zoals alcohol, medicijnen, vuurwerk etc. Daar vindt in de praktijk nauwelijks enige leeftijdscontrole plaats (hoewel dat van de wetgever wel moet) en toezicht en handhaving is er niet of nauwelijks.

Er is een hele nieuwe kijk nodig hoe we als maatschappij borgen dat alcohol op een verantwoorde manier wordt verstrekt. Dat is het hoofddoel van de Drank en Horecawet en dat moet ook zo blijven. KHN is wel van mening dat de huidige Drank en Horecawet, die sinds 1881 in een aantal kleinere en grotere wijzigingsoperaties is aangepast, al lang niet meer van deze tijd is. Denk bijvoorbeeld aan de eisen die in het 'besluit eisen inrichtingen' aan een horecalokaliteit worden gesteld, maar bijvoorbeeld ook aan het verbod voor horeca-ondernemers die een DHW-vergunning hebben om detailhandel te doen (anders dan condooms en maandverband verkopen). In de 21ste eeuw borgen we de verantwoorde verstrekking van alcohol niet meer door een kunstmatig schot te plaatsen tussen retail en horeca. KHN heeft dit al jaren geleden gesteld en naar voren gebracht, ruim voordat er sprake was van een retailagenda en een experimenteerwet. Het is dan ook jammer dat op dit moment zo de nadruk wordt gelegd dat vanuit economische motieven 'blurring' zou moeten worden toegelaten. Dat is wat KHN betreft namelijk zeker niet de eerste en enige reden.

KHN pleit er dan ook voor om de gehele DHW toekomstbestendig te maken en dit niet alleen ter wille van blurring ter hand te nemen. Vanuit het leidende principe, hoe borgen we de verantwoorde verstrekking van alcohol, moet de hele huidige Drank en Horecawet van tafel en moeten we eigenlijk met een blanco vel beginnen.

De reden waarom KHN de retailagenda niet heeft ondertekend is ook gelegen in het feit dat het in de retailagenda niet mogelijk bleek om de belemmerende werking van de Drank en Horecawet op de kaart te zetten. Er kon alleen maar gepraat worden over de uitleg van de mogelijkheden 'binnen de bestaande kaders'. Te weinig ambitie op dat onderdeel volgens KHN. KHN roept VWS dan ook concreet op de

evaluatie van de DHW in 2016 veel verder te trekken dan alleen de verhoogde leeftijdsgrens en de decentralisatie van het toezicht naar gemeenten

KHN juicht de plannen voor de pilot van de VNG toe, het zou een uitgelezen kans zijn om in de praktijk op een redelijk beperkte schaal te bekijken wat het oplevert. Zowel wat betreft economische aspecten maar ook wat betreft gezondheidsrisico's die nu door allerlei partijen worden voorzien.

VDN laat weten het schenken van drank bij diegenen die daar verstand van hebben te willen laten. Deze discussie speelt wat hen betreft maar bij een paar zaken (mode/schoenen/sport / wonen) die mogelijk blurring zouden willen. Wel stelt VDN dat grootbedrijven in de non-food retail een eigen visie hebben ten aanzien van blurring dan verschillende andere MKB-brancheorganisaties. Grootbedrijven in de non-food retail, verenigd in de RND kunnen zich prima vinden in huidige reikwijdte en zijn geen voorstander van het mogelijk maken dat overall in de retail naar behoefte of wens "een glas" kan worden geschonken.

KSU kan zich vinden in hetgeen VDN vindt. Geen problemen waar het de daghoreca betreft, maar heeft wel vragen. Houdt dit echter in dat verkoopmedewerkers alle hun papieren sociale hygiëne moeten gaan halen? En maakt zich zorgen als een pilot wordt doorgevoerd en er gedoogd wordt. Is het daarna nog terug te draaien?

CBL geeft aan dat supermarkten voorstander van blurring zijn en zelf ook aan blurring doen, echter, alcohol is hierbij uitgezonderd. Alleen waar het gaat om alcoholverkoop moeten dezelfde regels gelden; gelijke monniken, gelijke kappen. Qua handhaving kan dat problemen oproepen. Maar als het voor een deel mogelijk gemaakt wordt dan moet het ook voor hen kunnen gelden. CBL stelt dat de maatschappelijke weerstand tegen versoepeling van de Drank- en Horecawet niet onderschat moet worden.

Het PAD is van mening dat de leegstand in de binnensteden niet of nauwelijks is toe te schrijven aan een gebrek aan horeca-gelegenheden, maar vooral te wijten is aan de recessie. Er is voldoende horeca aanwezig, nog meer horeca erbij vergroot de kans op faillissementen en dus op nog meer leegstand.

VWS geeft de VNG mee dat het juridisch onhoudbaar is om de pilot zoals zij die voor ogen hebben op dit punt door te voeren en laat weten dat het goed is om daar nog goed naar te laten kijken.

6. Vereniging van Inspecteurs Drank- en Horecawet (NVDI)

Korte toelichting door STAP (bestuurslid) .

7. Verantwoord alcoholgebruik & sport

Korte toelichting over activiteiten die sport onderneemt in het kader van verantwoord alcoholgebruik. Met vooral ook aandacht voor het project wat de sport samen met Nico van der Lely (met steun van VWS) komende jaren gaat uitrollen in de sport om alcoholmisbruik te voorkomen, door NOC*NSF.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter meldt dat de volgende ROA bijeenkomsten voor september zal worden gepland door de secretaris. Hij bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 14.45 uur.

De secretaris,